

Indhold

Aldrig kun én vej 9

Tak 17

Kapitel 1: Den retfærdige krig 18

Den problematiske krig 20

Den totale krig 22

RKT 25

Jus ad bellum og jus in bello 26

Selvforsvarsanalogien 32

Dobbelteffekten 42

Hvor stringent er RKT? 44

Dominans på godt og ondt 48

Kapitel 2: Hvad er pacifisme? 56

Rent begrebsligt 61

Pacifisme som teori og som bevægelse 63

Pacifisme og "passivisme" 64

Pacifismens etiske omfang 68

Pacifismens etiske styrke: absolut og betinget
pacifisme 80

Personlig og politisk pacifisme 87
Dobbelteffekten igen 91
Negative og positive bestemmelser af pacifisme 95

Kapitel 3: Krigsmaskinens pris 100

Økonomiske omkostninger 106
Nederlag og bitre sejre 109
Konfliktoptrapning og sikkerhedsdilemmaet 114
"Hele pakken": retfærdige og uretfærdige krige 118
"Sidste udvej" og Einstellung-effekten 124
De personlige omkostninger ved at deltage i og træne til krig 129
Dehumanisering og automatisering 140

Kapitel 4: Den uundgåelige krig 146

Ideelle krige og reelle krige 148
Den "naturlige" kriger 149
Krigens materielle og politiske realiteter 155
Tanken bag abolitionisme 160
Abolitionisme fra oven og fra neden 171

Kapitel 5: Antimilitarisme og ikkevold 178

Fordele ved ikkevoldelig kamp 181
Uden lydighed ingen magt 191
En manual for ikkevoldelig kamp 197
Gandhis og Kings kampagner 205
Ikkevold som forsvar mod invasion og besættelse 211
Det store billede 217
Fra afrustning til "omrustning" 224

Den abstrakte krig 230

Appendiks: Jus belli 234

Illustrationer 237

Noter 238

Stikordsregister 245